

Aan het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Groningen
Postbus 30026
9700 RM Groningen

onderwerp: talentontwikkeling
telefoon: (050) 3600637
ons kenmerk: KR18.012

datum: 19 juli 2018

Geacht college,

De Kunstraad heeft met waardering en interesse kennis genomen van uw brief aan de leden van de gemeenteraad over talentontwikkeling (gedateerd 16 mei 2018, kenmerk 6920648). Wij onderschrijven van harte uw pleidooi voor het ondersteunen van talent in de stad Groningen.

Naar aanleiding van de brief brengen wij graag de volgende punten onder uw aandacht. We hopen hiermee bij te dragen aan verdere verscherping en verdieping van uw beleid.

Beschrijving keten van talentontwikkeling

U geeft een duidelijke beschrijving van de keten van talentontwikkeling, maar deze is naar de mening van de Kunstraad niet compleet. Zo ontbreken de disciplines literatuur en film, disciplines waarin in Groningen veel talent aanwezig is.

De inzet van de Stichting Literaire Activiteiten Groningen (SLAG) in het ondersteunen van dichters en jonge schrijvers via Dichters in de Prinsentuin, multidisciplinaire voorstellingen of richting het Stadsdichterschap ontbreekt.

En waar is het filmtalent uit Groningen dat zich ontpopt en manifesteert op landelijke podia als het Filmfestival Utrecht?

Op het gebied van de beeldende kunst mist de Kunstraad de actieve inzet van Sign in de projecten met afgestudeerde talenten van Minerva en Frank Mohr evenals de noordelijke samenwerking in de Noordenaars.

En juist ook de betekenis van de eigen gemeentelijke beleidsinstrumenten als het Hendrik de Vriesstipendium worden in de brief onvoldoende belicht. Dit stipendium voor beeldende kunst en literatuur biedt immers de mogelijkheid om dubbeltalent te selecteren en voor een bepaalde periode te ondersteunen in hun ontwikkeling.

Resultaat talentenketen

Wat u terecht wilt bereiken is dat het resultaat van de structurele inzet op talentontwikkeling en de samenwerking hierin van de noordelijke podia, festivals en podiumkunstinstanties, een toename is van het aantal talentvolle makers op weg naar een professionele carrière. Als Kunstraad zijn wij echter ook vooral nieuwsgierig naar de kwalitatieve doelen die de gemeente stelt op het gebied van talentontwikkeling. Gaat het om het ondersteunen van zoveel mogelijk talenten, om het gericht ondersteunen van talenten uit alle disciplines of juist om het diepgaander ondersteunen van enkele toptalenten? De Kunstraad adviseert u om uw visie en concrete doelen scherper te formuleren.

Ondersteunen van jonge makers

U geeft aan ondersteuning te bieden aan drie initiatieven van jonge makers, te weten Zuhause, Teddy's Last Ride en het Resort. Dit kan tot interessante projecten leiden. De Kunstraad mist echter ook hier de argumenten en de criteria om tot deze keuze te komen. Waarom juist deze

initiatieven en waarom worden niet ook andere talenten ondersteund? Zoals die talenten die opvallen via het budget Incidentele subsidies professionele kunsten? Of gescout worden via partijen als SLAG? Of poptalent via het programma 'Hit the North'? Uit reacties vanuit het culturele veld blijkt dat de door de gemeente gevolgde werkwijze onduidelijk was en bij meerdere partijen de vraag opriep waarom de Kunstraad niet bij de keuze betrokken was.

Talentketen beeldende kunst en vormgeving

U constateert terecht dat bij de keten van talentontwikkeling in de beeldende sector minder sprake is van een doorlopende keten. U geeft aan dat het CBK sinds 2015 onderzoek doet hoe de talentketen eruit ziet en kan worden versterkt. U vraagt het CBK een voortrekkersrol op dit vlak te spelen. Gelet op de rol die het CBK zelf vervult op het gebied van talentontwikkeling raadt de Kunstraad aan door een onafhankelijke partij verder onderzoek te laten doen. De Kunstraad adviseert allereerst om heldere afspraken te maken met de structureel gefinancierde instellingen (CBK, NP3, Sign en Groninger Museum) over de resultaten op het gebied van talentontwikkeling en ten tweede de instellingen gezamenlijk te laten beslissen over de inzet van extra talentontwikkelingsbudget. Een talent kan dan ondersteund worden indien minimaal 2 structureel gesubsidieerde instellingen of kennisinstellingen (Minerva) positief oordelen over het talent en de wijze waarop deze het beste ondersteund kan worden. Dit strookt meer met de werkwijze van Station Noord. De Kunstraad zou de besluitvorming procesmatig kunnen begeleiden indien de betrokken partijen dit op prijs stellen. Op deze wijze kan er ook een relatie worden gelegd met projectaanvragen die worden ingediend via het budget Incidentele subsidies professionele kunsten.

Stapelen van bijdragen

De Kunstraad constateert dat er veel initiatieven zijn die zich richten op talentontwikkeling. Dit betreft projecten van instellingen die al structureel gefinancierd worden door de gemeente, provincie en/of rijk dan wel nieuwe stichtingen. De projecten zelf worden op hun beurt ook ondersteund vanuit verschillende incidentele budgetten van gemeente, provincie, rijk en ook het Noorden. Ook kennisinstellingen als Minerva en Frank Mohr Instituut ondersteunen talentontwikkelingsprojecten via coaching of financiële bijdragen. Het stapelen van bijdragen komt de helderheid van doelen en verwachte resultaten niet echt ten goede. Het is van belang te benoemen wat een instelling doet vanuit zijn taak in de basisinfrastructuur en de instelling hiervoor ook structureel te faciliteren en daarnaast incidentele ondersteuning te verlenen waarbij onderscheid kan worden gemaakt in projectsubsidies en tweejarige subsidies (vergelijkbaar met het Amsterdams Fonds voor de Kunsten). Hiermee ontstaat een duidelijker onderscheid tussen instellingen die zich al hebben bewezen en initiatieven in ontwikkeling die op termijn wellicht een plek kunnen krijgen in de basisinfrastructuur. Zo is er meer sturing op de ondersteuning van talenten die van waarde zijn voor de bloei, het niveau en de dynamiek van het culturele leven in Groningen.

Rol Kunstraad

In de brief geeft u aan dat de Kunstraad een rol heeft bij het evalueren van de ontwikkelingen van de geselecteerde jonge makers en bij het bepalen of zij opnieuw voor ondersteuning in aanmerking komen. De Kunstraad neemt deze taak graag op zich. Wij zien uw evaluatievraag per brief inclusief de afspraken die u met de betreffende makers hebt gemaakt bij het verlenen van de bijdrage, met belangstelling tegemoet.

Zoals blijkt uit bovengenoemde punten is het echter van groter belang om in de breedte heldere doelen, criteria en procesafspraken te benoemen. In 2019 zal de Kunstraad dan ook advies uitbrengen over talentontwikkeling in de stad Groningen mede in relatie tot de ontwikkelingen in Noordelijk verband.

We zullen in dit advies ook ingaan op de benodigde voorzieningen voor het ondersteunen van het talent zoals geschikte ateliers, presentatieplekken en broedplaatsen voor kunstenaars en creatieven. Overigens zijn deze voorzieningen van grotere betekenis dan alleen voor de talentvolle beginnende kunstenaars. We constateren dat de nieuwe Woningwet en het verdwijnen van leegstand als gevolg van de aantrekkende economie een negatief effect heeft op de beschikbaarheid van geschikte werkruimtes.

Het advies kan een belangrijke bouwsteen vormen voor het selecteren, gericht ondersteunen en faciliteren van talent. Talent dat van fundamentele betekenis is voor een bruisende cultuurstad en een onderscheidend topanbod.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van de Kunstraad Groningen,

Ebrien den Engelsman,
directeur.

Een afschrift van deze brief hebben wij gestuurd naar de leden van de raad van de gemeente Groningen.